

El Lluitador

Portantveu de la Federació A. S. O. de Banyoles

De tots els articles en son responsables llurs autors || Preu: 15 cts. || No es tornen els originals. Redacció: D. Pastora, 19.

Salut! companyes i companys

Ja em torneu a tenir ací amb la meua humil col·laboració. No, vos creieu, però, que en el transcurs del temps que he restat callada no hagi seguit lo mes prop que m'han permés els meus afers domèstics i el jornal diari, el moviment polític i social de la nostra Ciutat, i en general, de Catalunya i d'Espanya. Lamento en gran manera l'indiferència en que continuen la majoria de les dones amb les coses que deuriem interessar nos d'una manera directa, jo, però, no em cansaré de recalcar-ho fins que conseguixi despertar los hi les ansies de procurar per la nostra dignificació per el pa de la familia, i per la salut dels fillets.

¡Voleu companyes, diguificat el nostre sexe! Cal que ajudem als companys de la Federació en lo possible, cal que ingresem totes en el Sindicat.

Voleu que no falti el pa a la taula de des nostres llars? Unim nos totes en el Sin-

dicat i si no n'hi ha prou amb repartir-nos els jornals per obtenir lo preses del vertader esperit de germanor ens repartirem el que tinguem.

No cal dir que totes vetlem i ens interessem per sobre de tot, per la salut dels nostres fills, no podem permetre que en certes etapes de la nostra vida no s'engui la consideració que requereix el nostre estat, cal que s'obligui als burgesos de totes les fàbriques a posar amb condicions d'higiene, les sales on treballem en l'actualitat, aixó ho sabeu com jo mateixa, hi ha en algunes fàbriques, departaments que en aquest sentit els hi falta bastant. Es al Sindicat que obtindrem totes les garanties que ens concedeix la llei, individualment som impotentes, si ens unim sortirem amb la nostra.

MELIU

de les saques

NECROLOGICA

Per causes alienes a la nostra voluntat varem deixar de publicar en el número prop passat, la trista nova del traspàs de la mare del nostre volgut company En Joan Llansó. Rebi l'amic Llansó i familia el mes sentit condol.

Descansi en pau la finada.

El nostre homenatge

Hi haurà necessitat de la violència, perquè la República, i amb ella els seus governants, retornin al bon camí? Heus ací l'interrogant que plana dins el pensament de tots els bons republicans que veuen amb tota la tristesa com la República d'avui ja no és ni l'ombra d'aquella que estatuí el bon poble en aquell gloriós 14 d'abril.

Ha estat necessari que hi hagués un traïdor dintre les files del republicanisme històric per a fer possible que la institució republicana comencés a descompondre's i a perdre totes aquelles virtuts que són filles d'un règim de llibertat. L'enemic número 1 de la República, el trinxeraire Lerroux, és l'únic responsable del gran desgavell que patim tots. Les dretes ultra-reaccionàries que ara es volen llançar a l'assalt del poder, encara que aborreixin i detestin la República amb tota l'ànima no fan altra cosa que complir amb el seu programa polític. Lerroux, no. El cabdill radical es diu i s'ha dit sempre republicà, i en canvi, ell és el que ha d'entregar el poder a la reacció el proper dia 1 d'octubre. Les dretes, no fan més que complir amb el que els dicta el seu ideari. Lerroux, ha fet al contrari, s'ha venut el seu ideal. Lerroux, el del Pacte de St. Sebastià, s'ha c... en el pacte i en la República que se'n derivà. I quina ha estat sempre la moral de Lerroux, sinó aquesta?

Es preparava i s'ha aplaçat el seu homenatge. Nosaltres no ho trobem just. Se'l mereix. El millor present, en lloc de la casa que pensen oferir-li, seria una bandera formada per una tira de les camises tacades de sang dels màrtirs de Jaca; una altra formada per unes quantes monedes d'or, símbol de la rapacitat dels radicals i una altra tira de la pell morada de qualsevol obrer apallissat o mort a cops de garrot o de culata pels servents del Sr. Salazar. Heus ací la bandera que ha empunyat sempre el capdill radical. Sang, or, violència. Ara afegiu-hi una moralitat poc escrupulosa, i ho haureu encertat. Anem per parts:

Sanguinari. Tota la seva vida política n'és un exemple. Recordeu-vos del que digué quan afu llaren el fogainer del «Numància». Feu memòria de quan volia vendre — indecent! — uns quants milers de fills d'Espanya als anglesos per a que els portessin a morir als Dardanel. Recordeu, també, que en plè règim republicà va dir que: *no me temblaría*

el putso para firmar a docenas las sentencias de muerte.

Rapacitat. Lerroux, per una pela empenyaria i es vendria fins i tot l'ànima. Es proverbial i clàssica la rapacitat de l'inventor de la «Repartidora» puix ens ho demostren tots els negocis en que ha intervingut ell i el seu partit. O, sinó, vegeu-ne la mostra: «Gas Lebon» «Calç, Guix i Ciment» «Aigües Dos Rius», això, durant el seu pas per l'Ajuntament de Barcelona. El negoci de la Guerra i més ençà, el joc al Casino de St. Sebastià i un altre negoci d'alts càrrecs que no està pas prou clar.

Amic de la violència. Ho ha estat sempre que els mateixos obrers que l'encimbellaren s'han interposat en el seu pas. Potser ens en podria contar quelcom de les primeres bombes i dels primers atemptats terroristes que esclataren a Barcelona molt abans de la Guerra.

Es tracta de fer-li un homenatge. Per la nostra banda, ens hi avenim. El millor homenatge que podem fer-li es enviar-li una tarja declarant-lo oficialment l'«ENEMIC N.º 1 DE LA REPUBLICA» i on al darrera es llegeixin aquestes seves paraules: «La propiedad es un robo».

Brindo l'idea als companys.

R. E. G.

Tengámoslo en cuenta.

En la ciudad de Valladolid, el Presidente de la República hizo un discurso ambiguo y enigmático, en todos conceptos. Leedlo i releedlo cuantas veces queráis, y por más vueltas que le deis vuestros esfuerzos se estrellarán inexorablemente frente a la ambigüedad manifiesta que se desprende de alguno de sus enigmáticos pero brillantes párrafos.

Pero en estos difícilísimos momentos políticos no es hora de andarse por las ramas. Los políticos deben o deberian definirse. Pero la política en concreto, es eso. Saber navegar contra viento i marea i nadar entre dos aguas.

En uno de sus mas aplaudidos y brillantes párrafos, el ciudadano Presidente vino a significar, deliberadamente o no, que: un pueblo es lo que quiere ser y lo que debe ser. Pero también podemos objetar nosotros con una lógica aplastante, que un pueblo sin energía ni dignidad, ni amor pro-

pio, es lo que lo hacen ser y no lo que debe ser.

Apliquemos estas palabras a nuestro pueblo y veremos que España, por falta de un «algo» que no tiene y de un «poco» que le sobra, no podrá ser nunca lo que podría y se merecería ser.

Si la tan cacareada revolución pacífica del 14 de Abril no se hubiera llevado a cabo empleando los nobles y hidalgos medios que se emplearon; si se hubieran extirpado de una manera radical toda esa chusma reaccionaria que hoy deshonran el sacrosanto nombre de la República al pronunciarlo con sus infectas bocas; si no hubiera habido tolerancia para los que ahora no la tienen con nosotros; si se hubiera depurado el organismo estatal, judicial i econòmicu podrido que nos legó la ya desaparecida Monarquía, España sería hoy lo que se merece ser. La nobleza y la caballería hay que dejarlas en las alforjas cuando el enemigo emplea la traición y las malas artes.

Nunca podremos tolerar, que la insolencia y cinismo de los gobernantes llegue a tal grado que consideren como una cosa de absoluta normalidad el pactar y andar completamente del brazo i en franca camaradería con los chacales del fascismo i los reptiles inmundos de la monarquía. No podemos ver sin arrebatarlos de indignación como la justicia (sic) absuelve libremente a asesinos pertenecientes a la nobleza (sic, sic) y a pistoleros pagados y encarcela a nacionalistas. No podemos consentir que se dé beligerancia a organizaciones armadas francamente antirrepublicanas y se persiga y acorrale como lobos a los obreros socialistas.

La República del 30 de Setembre de 1934 no es, ni con mucho, la que parió España el 14 de Abril de 1931. La situación es clara a más no poder y no permitas ambigüedades. El que no está con la República está contra ella. O republicanos o monárquicos - fascistas - cedistas o cualquier partido de esos que van en camino de que los partan y repartan.

A los republicanos de antes del 14 de Abril me dirijo, haciéndome más las palabras del gran republicano y estadista Sr. Azaña: Dejémonos de intereses de partido y unámonos todos para defender la República de las garras de la reacción!

Tengamos pues en cuenta, que un pueblo es lo que quiere ser, y que de nosotros depende el hacerlo ser lo que debe ser. Y si por el imbécil egoísmo de un partido político la República se ha envilecido, caiga sobre él la justicia del pueblo.

PEDRO PEÑA

Tornem-hi amb la llet, Sr. Batlle

Tots hem d'estar dintre la llei i acatar-la, no faltaria més que els vaquers de Banyoles poguessin fer el que a ells els dongués la gana i l'Autoritat no els pogués passar les sancions com les Autoritats d'altres poblacions, no faltaria més que fessin el que volguessin sense que ningú els sortís al pas.

L'autoritat té l'obligació de vetllar per la salut dels infants i dels malals i de tots els ciutadans que hagin de fer ús d'ella, i no pot permetre que es posi a la venda la llet abans d'ésser inspeccionada per un facultatiu.

Recordeu bé, Sr. Batlle, recordeu bé aquell prec que us van fer en una de les sessions cert Conseller dient que s'inspeccionés la llet abans d'ésser posada a la venda, puix dit conseller obtingué diverses queixes que la llet que es venia, es venia en les més pèssimes condicions de puresa.

A lo qual contestà el Sr. Batlle que passaria a la Comissió corresponent i que aquesta comissió no a'ha vist actuar en cap part. Serà necessària una altra interpel·lació? Crec que no, el Sr. Masó es home recte, i que farà quelcom per acabar d'una vegada amb l'abús que s'està fent en benefici d'uns quants homes poc escrupulosos en perjudicar tant els uns com els altres, perquè tots estem exposats a fer ús d'un aliment tan delicat com és aquest, i aplicar-los-hi les sancions a que s'hagin fet acreadors. Ells diuen que hi perden; de les seves pèrdues no li competeix a l'Autoritat que quan una indústria s'hi perd, l'industrial té l'obligació de millorar-la, i subsanar les pèrdues però en millor bestiar que tant gasta una vaca de 10 litres de producció com una de 18 litres, aquesta es la lògica i cap més, senyors vaquers, Vendreu la llet tal com raja i no de les quatre parts de llet una i mitja d'aigua.— J. SEGARRA

De Borgonya

Volem comentar un fet del qual en són els principals actors els lligueros de l'Ajuntament de Cornellà de Terri i volem comentar-lo perquè no volem que passi desapercbut pels nostres llegidors a fi de que coneguïn el procedir d'aquesta mena de gent com els components de la majoria del susdit Ajuntament sobre tot quan es tracta de fomentar la cultura entre la nostra classe, creient segurament que ha d'ésser un privilegi del qual han de gaudir-ne únicament els seus fills perquè són rics i els d'alguns gossets peteners que els ajuden en la seva obra macabra venent-se la dignitat i renegant de les seves pròpies idees a canvi de

un càrrec de conseller en el municipi i que per més contrast gairebé no saben escriure el seu nom, els fan delegats de cultura. Però, anem al fet.

Amb motiu de la festa major i per tal de donar-li una nota més rellevant, el mestre Sr. Josep Avellí va fer una exposició de treballs fets pels seus deixebles durant el curs passat. Aquest respectable senyor, respectable pel sol fet d'ésser mestre d'escola, va adreçar al *Excm. Ajuntament de Cornellà de Terri* cap de partit municipal, un atent comunicat posant-los en coneixement de l'obra que havia portat a cap i además, dia i hora de l'obertura i inauguració, demostrant-los un interès viu de que seria una satisfacció gran per a ell que es dignessin visitar-la. Doncs aquests senyors tan vius no varen prendre's la molèstia de visitar-la ni tampoc de contestar el comunicat que se'ls havia adreçat.

Es censurable el procedir d'aquests individus i fins creiem els fa mereixedors del despreci de tots els amants de la cultura asabentats del fet.

Es una vertadera llàstima que quedin encara homes d'aquesta mena que es fan dir senyors i alguns fins han estudiat llatí i els seus actes desdiuen totalment del que deuriem fer i haurien de fer per tal de que com a tals els reconeguessin que els seus estudis els servirien més per entrar de llecs en un convent de freres de la Trapa que no per entrar a formar part d'un Ajuntament.

Nosaltres, que varem visitar i admirar l'exposició i ens fèrem càrrec del treball abrumador que representa per un professor el portar-la a cap, felicitem cordialment el Sr. Josep Avellí i l'alentem a tirar avant amb la seva magnífica obra cultural que tants beneficis ha de reportar als infants, homes de demà del poble de Borgonya. Cal tenir en compte que es tracta d'infants de 6 a 11 anys i que varem admirar treballs dignes de lloanca i forem testimonis d'un fet que va impressionar nos. Un pare que li esputnejaven els ulls contemplant els treballs exposats. Això no els diu res als de l'Ajuntament de Cornellà.

De Casa Ciutat

SESSIO de 18 de SETEMBRE. — Presidència Sr. Masó. Consellers: Srs. Aulina, Masgrau, Carles, Ametller, Tomás, Cufi, Oliva, Juanola, Oliveras, Boschmonar, Boix, Palmada i Tarradas.

S'aproven tots els assumptes de l'ordre del dia en el que hi havia:

La certificació de les voreres construïdes pel Sr. Font en els mesos de Juny, Juliol i Agost, les quals importen 9.145'41 pessetes.

La relació de les quotes definitives en

concepte de contribucions especials per la construcció i renovació de voreres.

Les bases pel repartiment de les contribucions especials per l'afermat de carrers i les quotes provisionals.

En el temps de precs i preguntes, el Sr. Cufi en nom de la F. A. S. O. protesta de l'Assamblea celebrada a Madrid pels propietaris de l'Institut de Sant Isidre i demana que es declari que son mals catalans tots els que hi assistiren.

El Sr. Masó diu que abans de discutir-ho ha de passar per la Comissió.

Del mateix parer es el Sr. Boix.

Els Srs. Cufi i Oliva s'hi oposen.

El Sr. Carles accepta que vagi a la Comissió però amb la condició que es dicta mini de pressa i no hi quedi atascada.

El Sr. Masó promet reunir la aquesta mateixa setmana i convocar si es precis una sessió extraordinaria.

El Sr. Cufi demana que es posin llums públics a Mas Riera.

El Sr. Ametller diu que la Comissió ha de sortir per veure els que falten i tindrà en compte el prec del Sr. Cufi.

I s'aixeca la sessió.

Dels remences a nosaltres

Troben en els fulls de la nostra història que la gent del camp ha conseguit deslliurar-se de les grapes de la mala gent que vol viure de la terra sense treballar-la, empran tsempe la violència, amb les armes a la mà i plàntant cara als governants que en totes èpoques han estat acèrrims defensors dels nostres butxins.

Els nostres avantpassats, segles enrera, eren tractats com a bèsties de treball, no podien disposar ni d'una part mínima del fruit que amb el seu esforç aïrencaven de la terra. Tot era del senyor, el qual no sols ho era de la terra sinó també de les vides i dels cossos de les seves mullers i filles a les quals obligaven a passar amb ells la primera nit de llurs noces i a dormir amb la seva asquerosa companyia de bèstia sensual.

Deixem, però, parlar l'història.

«Des de la segona meitat del segle X minva el conreu directe pel propietari el qual renunciava al final, a conrear-la del seu compte». Es a dir: els senyors especularen que donant un mínim de llibertat a una part d'ls esclaus que treballaven la

terra, n'obtidrien doble benefici ja que els alliberats es convertirien en fidels vigilants dels altres desgraciats que seguien esclaus i ademés, treballarien amb més braó la terra i la producció seria doblada. Varen crear, doncs, els pagesos de remensa (redempció), i si bé els treien de la esclavitud e's sotsmetien a una dila de servituts (que comentarem en números successius) que els deixaven gairebé en la seva condició d'esclaus.

Els pagesos de remensa, doncs, eren els homes adscrits a la gleba, però amb la facultat de redimir-se mitjançant el pagament d'una quantitat. «El propietari o Senyor, tenia damunt els homes adscrits el dret de maltractar-los inclús».

Es veu clarament que ells lluitaven aferrissadament per tal de despendre's d'aquest servilisme vil a que estaven sotsmesos, però com que no els era permés el dret de sindicar-se, tenien que lluitar individualment, exposant-se a ésser castigats per aquelles feres humanes.

Després de lluitar a la desbandada una pila d'anys, en el regnat de Maria, germana de Joan II de Castella i Alfons IV (any 1431) els fou concedida autorització per a sindicar-se mitjançant el pagament de «tres florins per foch» o sigui per cada família de remenses; aquestes disposicions desplaçaren molt a les autoritats barcelonines l'actitut de les quals fou objecte d'una repulsa per part del Comte Rei.

Heus ací els «isidros» i Lliga Catalana protestant com feien els seus avant-passats de tot quant significu avenç i mirollament i un viure més lliure

els treballadors del camp. Però els hi valgué una repulsa també per part dels governants de Catalunya i més enèrgica de tots els treballador catalans i espanyols. Amb la seva actitut de catalans renegats han fet un acte sens precedents en la nostra historia; han fugit de Catalunya a la recerca d'ajut en terres que abans repudiaven. No n'hi han trobat però, ni en trobarien en cap lloc del món. Són catalans memyspreables, paràsits de la nostra terra i mereixedors d'un suero que els extermini. Els, per tal de poder sotsmetre ns i robar nos el pa que es ben nostre, van a recabar un ajut dins Espanya que no els serà concedit, perquè si bé una sèrie de circumstàncies que no esmentarem han fet possible que els destins d'Espanya estigui en mans dels seus amics no els serà possible complimentar les seves macabres aspiracions perquè saben molt bé que tenim un Govern pel nostre poble i que rera aquest s'hi troba el proletariat en massa, que s'empeny pel camí de llurs reivindicacions, preparat i dispost a passar damunt tots els obstacles que vulguin barrar-los el pas,

Lluitarem fins a l'utim alè de vida per la terra, pel pa i per la llibertat. — UN AGRARI

Per Banyoles diuen...

Que el flequer del damunt del carrer Major «abans Feliu Pagés» havia trobat la

fòrmula de tractar els agraris; però que ara ha deixat d'aconsellar-la ja que no dongaire bon resultat.

Que un cop de pes de quilo li costarà per qui per allà de mil pesaetes.

Que haurà quedat convençut de que els agraris son gent comprensiva i moderada ja que si haguessin tirat l'assumpte endavant, d'altra manera podian anar las cosas.

Que hi ha uns tercers que estàn mes contents que ell s'hagi arreglat ací a Banyoles.

Que el sosdit flequer li queden dies per explicar-ho a quatre o cinc companys que té, i que li habian aprovat la fòrmula i inclús li ajudaven a despòtricar los.

Que a l'Ateneu Republicà d'Esquerra s'estàn fent els treballs per l'instal·lació d'un aparell sonor que competirà amb els altres que hi ha ha Banyoles.

Que també deixaran escoltar-ho, — pagant — a tots aquells republicans d'esquerra de tota la vida que vetllan pel seu engrandiment i enfortiment desde el municipi, i que d'un temps cap aquesta part no es deixen veure pel café de l'Ateneu.

Que tots els curiosos i badocs que romanen la major part de la festa per la plaça dels Turers volen formular una protesta ja que corren perill de qualsevol accident d'ençà que varen fer-hi algunes reformes que ells es creian podrian utilitzar-las, i son els propietaris dels cafés Ideal Bar i Mercantil que ho necessiten per taules de café.

Que l'Ajuntament farà una millora per els veïns de la plaça de la República, amb el plà d'asfaltat que vol portar a cap.

Que encara hi ha qui gosa criticar los dient que serà un gros bunyol i que un altre dia es deixaran sentir els seus efectes.

Que l'Assamblea de pagesos d'aquesta provincia celebrada a Girona dies passats per a protestar de l'isidrada a Madrid contra Catalunya, va ésser impotent, malgrat la propaganda que va fer-se en contra, des de els periòdics de dreta, desmentint dita celebració.

Que els ensotanats que varen donar la darrera benvinguda al molt poc il·lustrissim seu capdavanter d'aquesta Diócesi, varen

deixar un Sant Crist petit carregat i amb el corresponent paquet de municions, en un dels cotxes utilitzats per fer la traginasa.

NOTES

Nota del Sindicat Agrari. — Tots els que necessitin arros de Pals de la nova collita, que trobin el seu delegat, perquè els apunti la quantitat que necessitan.

Tenim una partida de Zotal a preus baratíssims! Qui en desitgi que passi a recollir-lo a càrrec Cufi.

La Junta del Bloc Obrer i Camperol, per la bona marxa de l'organització, fa avinent a tots els seus afiliats i subscriptors que des d'ara tots els dissabtes de 8 a 9 del vespre i diumenges de 2 a 3 de la tarda, passin a recollir els portaveus «La Batalla» i l'«Hora», a l'Ateneu Republicà d'Esquerra.

Allí hi trobaran el company paqueter.

Diumenge dia 23 del corrent tingué lloc una reunió general ordinària, al Bloc Obrer i Camperol d'aquesta localitat, el qual quedà definitivament constituïda la nova Junta directiva de la mateixa.

Sabem que aquesta pensa portar a cap una gran campanya de propaganda, per tal de que el proletariat es doni compte de la necessitat d'organitzar-se baix un partit proletari, a fi de poguer emancipar-se tota la classe treballadora i acabar aquest estat d'opressió.

Desitjém a aquesta nova organització un franc èxit en la tasca que s'han emprés en benefici de la nostra classe.

AGLANS

Injustícies dels que tant temen la justícia de Deu. — Ens han dit persones que mereixen tota la nostra confiança, que el Bisbe de Girona quan va tractar-se d'anar a estampillar els bitllets moneda del Banc d'Espanya, va portar-hi més de vint milions de pessetes, i que en valors de l'Estat en té

més de quaranta milions. Petita suma per mantenir uns homes que sempre que els maneu alguna cosa, encara tenen la barra de fer-vos pagar, mentre els rectors de pàgels amb paciència i resignació pasejen la seva sotana, roja de tant usada, mentre el seu general es paseja en magnífics autos de luxe, exhibint valuosos anells, perquè els hi besin les *damas estropajoses*.

Si aquests monstres seguissin les lleis de Crist — que mai l'han seguida — quantes llàgrimes i necessitats socorrerien en el bisbat. Però, es veu que aquests milions, sols serveixen per mantenir l'Infern ací a la terra, per poder explotar el de l'altre món.

Nosaltres no desitjariem res més que, aquests milions de pessetes s'els hi tornessin escorpits, que s'els hi menjessin fins el bagul.

Coneixem un regidor que es tot un senyor regidor, amb les mans a l'ermilla i el cigar puro de gairell. No sabem amb certesa si es d'esquerra o si es «carlí», sovint les apariències enganyen. El que sabem amb certesa és que té establert un comerç prop d'una gorristeria.

Aquest individu és donà el cas quan es confeccionaven les candidatures per a regidors d'Ajuntament, del que ara regeix *amb ell i tot*, va sentir expressions d'alguns que es deien correligionaris seus, de que el coneixien prou, i millor que en lloc d'ell n'hi possessin un altre. Davant la possibilitat de no ésser inclòs a la candidatura, — ens ho ha manifestat el campaner d'un poble no molt lluny de Banyoles — va prometre portar un ciri de cana i mitja i el va encendre davant l'imatge d'una senyora que diuen que el que hi té bona relació (és de guix) si mai està en perill de morir negat, els esperits el treuen de l'aigua. No va negar-se i va complir — ens diu el campaner.

Si ara fos l'hora de confeccionar la candidatura no hi valdria l'intervenció de cap senyora i moriria ofegat irremissiblement.

No fa pas molts dies una obrera d'una fàbrica de les més importants d'aquesta ciutat, tingué la desgràcia de que al desprendre una estiba de bultos li donés una forta patacada als ronyons, de la qual se'n ressentí el doble per trobar-se en estat d'embarràs. El dèspota del burgès, permetè que se'n anés a casa seva a peu. No pogué o millor dit, no volgué oferir-li l'auto, a pesar de veure-la tan atropellada, sens tenir en compte que si gasta auto i se'n va d'estiu és mercès als seus obrers.

Exigim no es repeteixin actes com l'esmentat, que, a més de palesar una duresa de cor, són guspires que abranden l'antorxa de l'odi.

Ens comuniquen que la nostra amiga Na República Espanyola sofreix una greu malura que li prové d'un empatx de democràcia. Aconsellem als facultatius que l'assisteixen que li donin una purga. La que fa més efecte és la «Revolució social».

Tip. «La Banyolína»